

PRVI NACRT

LOKALNI PLAN ZA BORBU PROTIV KORUPCIJE OPŠTINE KOVAČICA

Kovačica, april 2013. godine

SADRŽAJ

Odeljak 1 Uvod	3
1.1 Uvodna reč	3
1.2 Radna grupa za donošenje Lokalnog plana za borbu protiv korupcije	6
Odeljak 2 Principi i vrednosti	8
Odeljak 3 Analiza konteksta	9-21
Odeljak 4 Prioriteti	22
4.1 Akcioni plan	24
Odeljak 5 Pravni osnov za izradu Lokalnog plana za borbu protiv korupcije i povezanost sa drugim strateškim dokumentima	25
Odeljak 6 Mehanizmi implementacije	26

ODELJAK 1 UVOD

1.1 UVODNA REČ

Izazov u borbi protiv korupcije u Srbiji predstavlja društveni, politički, ekonomski i kulturni ambijent. Korupcija i borba protiv korupcije se ne mogu posmatrati kao izolovane pojave i procesi. Vladavina prava, razvijenost neposredne demokratije i industrijske participacije, antidiskriminacija, sekularizam, decentralizacija i dekoncentracija vlasti, razvijenost civilnog društva, politički aktivizam i nivo evropskih integracija su procesi i pojave od čijeg kvaliteta i kvantiteta zavisi povoljnost ambijenta za borbu protiv korupcije.

Srbija se od 2000. godine nalazi na putu od tribunskog pristupa borbi protiv korupcije do uspostavljanja održivog sistema za borbu protiv ove devijacije na zakonodavnom i institucionalnom nivou. Tribunski pristup karakteriše ukazivanje na slučajeve korupcije koji često prelazi u antikoruptivni populizam i zloupotrebu borbe protiv korupcije. Alternativa ovakvom načinu borbe protiv korupcije je usvajanje i efikasna primena antikorupcijskih zakona koje će sprovoditi autonomna antikorupcijska tela u uslovima rada koji su na visini očekivanja koje Srbija ima u borbi protiv korupcije, kao jednoj od glavnih prepreka na putu evropskih integracija.

U poslednjih deset godina Srbija je usvojila većinu antikorupcijskih zakona: Zakon o javnim nabavkama, Zakon o finansiranju političkih partija, Zakon o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja, Zakon o sprečavanju sukoba interesa pri vršenju javnih funkcija, Zakon o državnoj revizorskoj instituciji i Zakon o Agenciji za borbu protiv korupcije¹.

Donošenjem Zakona o potvrđivanju Građanskopravne konvencije o korupciji, Zakona o potvrđivanju Krivičnopravne konvencije o korupciji, Zakona o potvrđivanju dodatnog protokola uz Krivičnopravnu konvenciju o korupciji i Zakona o ratifikaciji konvencije

¹ Zakonom o Agenciji za borbu protiv korupcije oblast sprečavanja sukoba interesa prešla je iz nadležnosti Odbora za rešavanje sukoba interesa u nadležnost Agencije za borbu protiv korupcije, čime je Zakon o sprečavanju sukoba interesa pri vršenju javnih funkcija prestao da važi

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

Ujedinjenih nacija protiv korupcije. Deo domaćeg zakonodavstva su postale i međunarodne konvencije u oblasti borbe protiv korupcije².

Usvojeni zakonski okvir se nalazi pred izazovima koji nisu isključivo plod tek započete primene, već su i odraz (ne)spremnosti društva, u prvom redu države kao najvećeg potencijalnog izvora korupcije, da skladno svojim pravima i obavezama, ali i mogućnostima, doprinesu prevenciji i sprečavanju ove devijacije. U prilog navedenom govore ne samo izveštaji domaćih nezavisnih antikorupcijskih tela (Agencije za borbu protiv korupcije, Poverenika za informacije od javnog značaja, Državne revizorske institucije, Uprave za javne nabavke, Komisije za zaštitu konkurencije) i Saveta za borbu protiv korupcije kao savetodavnog tela Vlade Srbije, već i izveštaji koji procenjuju napredovanje Srbije na putu ka Evropskoj uniji i Godišnji izveštaji o stanju korupcije u svetu koje objavljuje Transparency International. Ovim izveštajima su zajednički nalazi o: visokoj korupciji koja pretil usporavanju tranzicionih procesa u prvom redu uspostavljanju vladavine prava, demokratije i tržišne i socijalno odgovorne privrede, loši uslovi rada antikorupcijskih tela i slabo sprovođenje antikorupcijskih zakona čemu u značajnoj meri doprinose državni organi. Za sprovođenje ovih zakona je potrebno uložiti dodatnu društvenu i političku moć kako aktera iz Srbije tako i iz Evropske unije.

Imajući u vidu da je država mesto gde postoji najviše vlasti, moći i novca, odnosno monopola i diskrecije, državne institucije i javni sektor su prostor najvećeg rizika od nastajanja korupcije. To stvara potrebu sagledavanja uloge društva, odnosno organizacija civilnog društva u borbi protiv korupcije. Tokom proteklih deset godina, civilno društvo je dalo doprinos u ukazivanju na slučajeve korupcije i pružanju podrške nezavisnim antikorupcijskim telima kao svojim prirodnim saveznicima, ali je ostalo nedovoljno jako da suštinski utiče na procese borbe protiv korupcije. Stvaranje koalicija organizacija civilnog

² http://www.acas.rs/sr_cir/zakoni-i-drugi-propisi.html

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

društva kao što su Koalicija za slobodan pristup informacijama od javnog značaja³ i Koalicija za nadzor javnih finansija⁴ predstavljaju infrastrukturu ne samo za efikasniji monitoring u ovim oblastima, već i unapređenje antikoruptivnog aktivizma građana. Naime, u svim relevantnim istraživanjima sprovedenim tokom poslednjih deset godina jasno se pokazuje da oko polovine građana Srbije ima ambivalentan stav prema učešću u korupciji, odnosno najveći broj građana nema decidan stav o nekorišćenju korupcije za ostvarivanje svojih prava i interesa. Na ovako opisano stanje u značajnoj meri utiče činjenica da su prava „uzbunjivača“ (javni funkcioneri i službenici nezavisno od nivoa državne uprave koji prijave slučaj korupcije) u Srbiji tek počela da se regulišu⁵ i da je dosadašnji antikoruptivni aktivizam građana, posebno u oblasti privatizacije, u najvećoj meri ostao van domašaja interesa medija i organizacija civilnog društva koji nisu prepoznali značaj podrške ovim borcima protiv korupcije u procesu koji ima strukturalne i dalekosežne posledice za razvoj društva Srbije.

Za razliku od republičkog nivoa koji je u fokusu interesa javnosti, pokrajinski, gradski i opštinski nivoi još nisu dospeli u žižu interesovanja kada je u pitanju borba protiv korupcije. Potreba za borbom protiv korupcije na lokalnom nivou proizilazi iz nastupajuće decentralizacije sa kojom će se na pokrajine, gradove i opštine preseliti značajan deo ovlašćenja sa republičkog nivoa. U prilog potrebi uspostavljanja efikasnog antikorupcijskog mehanizma ide zaključak GRECO-a⁶ o nepostojanju borbe protiv korupcije na lokalnom nivou u svim državama istočne Evrope.

Aktuelne antikorupcijske inicijative na lokalnom nivou mogu se podeliti na one koje realizuju lokalne samouprave, one koje su inicirane od strane civilnog društva u saradnji

³ <http://www.spikoalicija.org/>

⁴ <http://www.nadzor.org.rs/>

⁵ Na nivou EU prava uzbunjivača su regulisana direktivom Evropske komisije br.95/46/EC, a u Srbiji je započet postupak pravnog regulisanja izmenama i dopunama Zakona o Agenciji za borbu protiv korupcije Službeni glasnik broj 53/2010)

⁶ Telo Saveta Evrope za borbu protiv korupcije, Preporuka broj 2004 (1)

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

sa lokalnom samoupravom i one koje realizuju organizacije civilnog društva samostalno. Svim aktivnostima je zajedničko odsustvo održivosti, tj. normativna neregulisanost, manjak političke volje, nizak uticaj zainteresovanih strana na ostvarivanje planiranih ciljeva, nedostatak kadrova i zavisnost od donatorske pomoći, odsustvo efektivne saradnje zainteresovanih strana u okviru lokalne samouprave, a pre svega civilnog društva i organa lokalne samouprave.

Sve prethodno navedeno je razlog da Biro za društvena istraživanja uz podršku Ulof Palme Centra i pokrene realizaciju projekta „Lokalni planovi za borbu protiv korupcije u opštini Kovačica“.

Predloženi dokument je otvorenog i razvojnog karaktera. Naime, dokument je otvoren za svaku inicijativu i predlog za njegovo poboljšanje. Razvojni karakter dokumenta se ogleda u nameri da se nakon određenog vremenskog perioda izvrši procena ispunjenosti i efekata koji su postignuti, kao i da se predlože nova rešenja.

1.2 RADNA GRUPA ZA DONOŠENJE LOKALNOG PLANA ZA BORBU PROTIV KORUPCIJE

Na inicijativu Biroa za društvena istraživanja formirana je Radna grupa za izradu Lokalnog plana za borbu protiv korupcije opštine Kovačica.

Radnu grupu čine:

1. Ivan Barca, lokalni coordinator procesa izrade Lokalnog plana;
2. Daniela Djurasova (Asocijacija za edukaciju i regionalni razvoj);
3. Renato Jovnas, (Poverenik Saveza Samostalnih Sindikata);
4. Mojse Caran (član Privrednog saveta opštine Kovačica, privrednik);
5. Jugoslav Paunov (predsednik Opštinskog Odbora SPS);

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

6. Jan Gages (predsednik Opštinskog odbora LSV);
7. Ana Farkaš (DS, predsednica ženskog foruma DS-a).

Primarni cilj Radne grupe bio je izrada predloga Lokalnog plana za borbu protiv korupcije koji bi bio prosleđen Skupštini opštine Kovačica na usvajanje.

Pored stalnih članova u radu Radne grupe učestovali su i predstavnici Biroa za društvena istraživanja, organizacije koja je nosilac projekta i inicijator ideje izrade Lokalnog plana za borbu protiv korupcije. U procesu izrade predloga Lokalnog plana za borbu protiv korupcije Radna grupa se u periodu od 2 meseca sastala četiri puta (decembar 2012 – januar 2013).

ODELJAK 2 PRINCIPI I VREDNOSTI

Kao što je ranije navedeno, za uspešnu borbu protiv korupcije potrebno je adekvatno društveno okruženje. Imajući u vidu evropsku budućnost Srbije značajno je stvoriti skladno društveno okruženje. Zato smo se opredelili za načela *Dobre vlasti* definisanih „White Paper on European Governance⁷“, a usvojenih od strane Evropske Komisije 2001. godine. Prema ovom dokumentu, dobra vlast se bazira na načelima vladavina prava, efikasnosti, transparentnosti, uračunljivosti, respozivnosti i inkluzivnosti.

Vladavina prava (Rule of law) obuhvata minimalni skup *pravičnih* pravila koja se nepristrasno odnose na sve pojedince i tela. Vladavina prava podrazumeva poštovanje individualnih prava, prava manjina, podelu vlasti, slobodne medije i nezavisno sudstvo.

⁷ http://ec.europa.eu/governance/governance_eu/white_paper_en.htm

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

Efikasnost (Efficiency) podrazumeva da se od raspoloživih resursa napravi što je više moguće novih resursa, tj. minimum pravila i resursa za optimalan rezultat, odnosno rezultata koji odgovaraju potrebama društva.

Transparentnost (Transparency) podrazumeva da se donose odluke u skladu sa načelima, zakonima i drugim pravilima, da postoji jasnoća netržišnih, državnih procesa odlučivanja i na kraju javna dostupnost informacija.

Responzivnost (Responsiveness) podrazumeva da postoji legitimnost predstavničkih tela, ustanova i organizacija u odnosu na one čije interese i prava predstavljaju.

Odgovornost (Accountability) podrazumeva da država, firme i organizacije moraju voditi računa o onima koje predstavljaju i polagati im račune.

Inkluzivnost (Inclusiveness) podrazumeva da odluke počivaju na saglasnosti. Pošto saglasnost nije lako postići koristi se većinsko odlučivanje. Većinsko odlučivanje omogućuje preraspodele i isključivanje dela građana i učesnika u procesu odlučivanja. Usled toga je potrebno osigurati što šire učešće pojedinaca u odlučivanju, izbeći osećaj isključenosti i povesti računa o posebno osetljivim/povredljivim pojedincima i grupama.

ODELJAK 3 KONTEKST

Borba protiv korupcije u gradovima i opštinama Srbije se tiče svih: organa lokalne samouprave, organizacija civilnog društva, medija, preduzetničkog sektora, akademske zajednice i građana. Upravo učešće zainteresovanih aktera u procesu analize stanja, formulisanja i primene Lokalnog plana za borbu protiv korupcije je pretpostavka za uspešnu primenu ovog dokumenta.

Za potrebe ovog projekta realizovano je mapiranje antikorupcijske infrastrukture, odnosno postojanje normativnih, institucionalnih i aktivističkih resursa na lokalnom nivou za borbu protiv korupcije. Naime, u istraživanju smo prednost dali utvrđivanju potencijala za borbu protiv korupcije, dok smo se manje bavili obimom korupcije. Za ovaj pristup smo se opredelili u želji da utvrdimo pozitivne i negativne aspekte borbe protiv korupcije na nivou grada.

Istraživanje spremnosti i načina uključivanja građana u borbe protiv korupcije u opštini Kovačica

Rezultati

1. Struktura uzorka

Uzorak je sačinjen od 100 ispitanika opštine Kovačica, starosti od 20 do 79 godina. Prosečna starost ispitanika je približno 42 godine. 53% ispitanika je muškog, 36% ženskog pola, dok se 11 ispitanika nije izjasnio o svom polu.

Približno trećina (36%) ispitanika ima završenu srednju stručnu spremu, 24% višu školu, 15% fakultet. Očevi ispitanih su znatno niže obrazovani od svoje dece, pa tako najveći broj (25%) ima završenu srednju stručnu školu, dok je 21% očeva ispitanih sa završenom osnovnom školom. (Tabela 1.)

Tabela 1. Obrazovanje

Stručna sprema	Obrazovanje ispitanika		Obrazovanje oca	
	Broj	%	Broj	%
Bez škole	0	0	3	3
Osnovna škola	13	13	21	21
Srednja stručna	36	36	25	25
Gimnazija	10	10	2	2
Viša škola	24	24	6	6
Fakultet	15	15	9	9
Ukupno	98	98	66	66
Nedostaje	2	2	34	34
Ukupno	100	100	100	100

Zanimanje ispitanika prikazano je u tabeli 2. Najveći broj – njih 23, izjasnilo se kao radnik, dok je 18 ispitanih nezaposleno.

Najveći broj ispitanika (17%) izjavio je da im je roditelj poljoprivrednik, 16% ispitanih tvrdi da im je otac penzioner.

Tabela 2. Zanimanje

	Zanimanje ispitanika		Zanimanje oca	
	Broj	%	Broj	%
Radnik	23	23,00	9	9,00
Tehničar	7	7,00	1	1,00
Službenik u administraciji	7	7,00	1	1,00
Osoblje zaštite	1	1,00	1	1,00
Rukovodilac nižeg ranga	0	0,00	2	2,00
Rukovodilac srednjeg ranga	2	2,00	0	0,00
Rukovodilac višeg ranga	2	2,00	0,0	0,00
Stručnjak	7	7,00	2	2,00
Slobodna profesija	0	0,00	1	1,00
Poljoprivrednik	8	8,00	17	17,00
Privatni preduzetnik	5	5,00	4	4,00
Samozaposlen	2	2,00	2,0	2,00
Nezaposlen	18	18,00	3	3,00
Domaćin/domaćica	10	10,00	0	0,00
Penzioner	5	5,00	16	16,00
Ukupno	97	97,00	59	59,00
Nedostaje	3	3,00	41	41,00
Ukupno	100	100,00	100	100,00

Tabela 2 daje prikaz sektora privrede u kome je zaposlen ispitanik, odnosno njegov otac. Najveći broj ispitanih, kao i njihovih očeva radi u privatnom sektoru.

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

Tabela 3. Sektor privrede

	Sektor privrede u kojem radi ispitanik		Sektor privrede u kojem radi otac	
	Broj	%	Broj	%
Državni	18	18,00	3	3,00
Društveni	5	5,00	5	5,00
Privatni	28	28,00	24	24,00
Mešoviti	3	3,00	1	1,00
Zadružni	0	0,00	1	1,00
Nezaposlen	27	27,00	5	5,00
Penzioner	3	3,00	20	20,00
Izdržavano lice	2	2,00	0	0,00
U procesu obrazovanja	6	6,00	0	0,00
Ukupno	92	92,00	59	59,00
Nedostaje	8	8,00	41	41,00
Ukupno	100	100,00	100	100,00

Tabela 4. Materijalni položaj

Približno polovina (49%) ispitanih ocenjuje materijalni položaj svog domaćinstva kao dobar, dok 16% ocenjuje kao vrlo dobar, a 14% kao loš. (Tabela 4.)

	Broj	%
Odličan	4	4
Vrlo dobar	16	16
Dobar	49	49
Loš	14	14
Veoma loš	2	2
Ne želim da odgovorim	15	15
Ukupno	100	100

Nacionalna pripadnost ispitanih građana Kovačice prikazana je u tabeli broj 5. Najveći broj ispitanih su Slovaci – 73%, zatim slede Srbi – 26%, dok je jedan ispitanik nacionalno neopredeljen.

Tabela 5. Nacionalna pripadnost

	Broj	%
Slovak	73	73
Srbin	26	26
Nacionalno neopredeljen	1	1
Ukupno	100	100

Među ispitanima je najveći broj pripadnika političkih stranki – 24 i udruženja građana - 20, dok najmanje ispitanih –6 pripada profesionalnim udruženjima. (Tabela 6.)

Tabela 6. Članstvo

	Broj	%
Član udruženja građana	20	20
Član sindikata	10	10
Član verskog udruženja	9	9
Član sportskog društva	8	8
Član profesionalnog udruženja	6	6
Član političke partije	24	24
Ukupno	100	100

2. Deskriptivni rezultati

2.1. Pitanje 1: Makijavelizam i Anomija

Tabela 7. Makijavelizam i Anomija

	Broj	Raspon	Minimum	Maksimum	AS	SD
Makijavelizam	98	38	18	56	36,04	7,83
Anomija	99	23	18	41	31,74	4,55

Ispitanici su na skali Makijavelizma postizali skorove od 18 do 56 od mogućih teorijskih 13 i 65, sa aritmetičkom sredinom od približno 36. Slika broj 1 govori nam o relativno normalnoj raspodeli.

2.2. Pitanje 2: Šta je za Vas korupcija

Na pitanje „Šta je za Vas korupcija pre svega?“, gde su ispitanici imali mogućnost da odaberu dva odgovora, najveći broj (37,4%) se odlučio za odgovor „davanje i uzimanje mita“, dok najmanji broj ispitanih korupciju povezuje sa nanošenjem nepravde. (Tabela 8.)

Tabela 8. Šta je za Vas korupcija pre svega?

	Broj	%	% slučajeva
Davanje i uzimanje mita	73	37,40%	73,00%
Priistrasnost i protekcija	8	4,10%	8,00%
Sukob interesa državnih i lokalnih funkcionera	5	2,60%	5,00%
Zloupotreba položaja u javnom sektoru	29	14,90%	29,00%
Zloupotreba položaja u privatnom sektoru	8	4,10%	8,00%
Kršenje zakona	29	14,90%	29,00%
Iznuda novca od strane nekoga ko radi u državnom sektoru	10	5,10%	10,00%
Trgovina uticajem, moći koju pojedinac ima	20	10,30%	20,00%
Nanošenje nepravde	5	2,60%	5,00%
Uskraćivanje prava	7	3,60%	7,00%
Ukupno	195	100,00%	195,00%

2.3. Pitanje 3: U kojoj od ovih institucija sa liste korupcija doprinosi korupciji/borbi protiv korupcije

Kao oni koji najviše doprinose korupciji ocenjeni su pripadnici policije sa 43,8% zaokruženih odgovora, dok odmah za njima slede direktori javnih preduzeća čiji je osnivač opština i predsednik opštine sa po 35,4% slučajeva. (Tabela 9.)

55,2% zaokruženih odgovara, odnosno 29,9% ispitanika misli da niko u opštini Kovačica ne doprinosi borbi protiv korupcije. Kao neki od značajnijih faktora borbe protiv korupcije ocenjeni su rukovodioci nevladinih organizacija koje deluju u opštini Kovačica (11,5%), sudije (10,4%) i tužioci (9,4%).

Tabela 9. Doprinosi korupciji i borbi protiv korupcije

	Doprinosi korupciji			Doprinosi borbi protiv korupcije		
	Broj	%	% slučajeva	Broj	%	% slučajeva
Vlada Srbije	32	8,9%	33,3%	7	4,0%	7,3%
Predsednik Opštine	34	9,4%	35,4%	6	3,4%	6,3%
Skupština Opštine	16	4,4%	16,7%	7	4,0%	7,3%
Odbornici Opštine	11	3,1%	11,5%	5	2,8%	5,2%
Direktori javnih preduzeća čiji je osnivač opština	34	9,4%	35,4%	2	1,1%	2,1%
Direktori javnih ustanova čiji je osnivač opština	9	2,5%	9,4%	0	0,0%	0,0%
Zaposleni u javnim preduzećima čiji je osnivač opština	4	1,1%	4,2%	2	1,1%	2,1%
Zaposleni u javnim ustanovama čiji je osnivač opština	6	1,7%	6,3%	0	0,0%	0,0%
Predsednici mesnih zajednica	4	1,1%	4,2%	2	1,1%	2,1%
Inspekcijske službe	29	8,1%	30,2%	5	2,8%	5,2%
Vlasnici privatnih preduzeća	13	3,6%	13,5%	0	0,0%	0,0%
Političke stranke koje deluju u Vašoj opštini	18	5,0%	18,8%	4	2,3%	4,2%
Sudije	19	5,3%	19,8%	10	5,6%	10,4%
Tužioci	8	2,2%	8,3%	9	5,1%	9,4%
Pripadnici policije	42	11,7%	43,8%	4	2,3%	4,2%
Vlasnici lokalnih medija	2	0,6%	2,1%	2	1,1%	2,1%
Verska zajednica kojoj pripadate	0	0,0%	0,0%	3	1,7%	3,1%
Novinari koji rade u lokalnim medijima	2	0,6%	2,1%	7	4,0%	7,3%
Rukovodioci sindikata koji deluju u Vašoj opštini	3	0,8%	3,1%	2	1,1%	2,1%
Članovi sindikata koji deluju u vašoj opštini	1	0,3%	1,0%	1	0,6%	1,0%

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

Rukovodioci nevladinih organizacija koje deluju u Vašoj opštini	1	0,3%	1,0%	11	6,2%	11,5%
Nacionalni saveti	1	0,3%	1,0%	1	0,6%	1,0%
Elektrodistribucija	3	0,8%	3,1%	0	0	0
Opštinska administracija/uprava	6	1,7%	6,3%	1	0,6%	1,0%
Sportski klubovi	1	0,3%	1,0%	6	3,4%	6,3%
Vrtić	0	0,0%	0,0%	6	3,4%	6,3%
Pijačna uprava	1	0,3%	1,0%	1	0,6%	1,0%
Direktori škola	2	0,6%	2,1%	3	1,7%	3,1%
Učitelji i nastavnici u školama	2	0,6%	2,1%	7	4,0%	7,3%
Rukovodioci zdravstvenih ustanova	14	3,9%	14,6%	1	0,6%	1,0%
Zaposleni u zdravstvenim ustanovama	19	5,3%	19,8%	1	0,6%	1,0%
Upravnici fakulteta (dekani)	1	0,3%	1,0%	0	0,0%	0,0%
Profesori na fakultetima	8	2,2%	8,3%	1	0,6%	1,0%
Niko	1	0,3%	1,0%	53	29,9%	55,2%
Svi	11	3,1%	11,5%	1	0,6%	1,0%
Nemam stav	2	0,6%	2,1%	6	3,4%	6,3%
Ukupno	360	100,0%	375,0%	177	100,0 %	184,4%

2.4. Pitanje 4: Na čemu zasnivate svoju procenu

Kao glavni izvor procene prisustva korupcije i borbe protiv korupcije u opštini Kovačica ispitanici navode razgovor sa rodbinom i poznanicima. Lično iskustvo je drugi faktor procene prisustva korupcije, dok u slučaju borbe protiv korupcije najveći broj ispitanih izjavljuje da ne zna, dok 24% procenjuje na osnovu razgovora sa prijateljima i porodicom. (Tabela 10.)

Tabela 10. Na čemu zasnivate svoju procenu

	O doprinosu korupciji		O doprinosu borbi	
	Broj	%	Broj	%
Na ličnom iskustvu	35	35,00	14	14,00
Iz razgovora sa rodbinom i ljudima koje poznajete	37	37,00	24	24,00
Na osnovu informacija iz medija	11	11,00	22	22,00
Na osnovu nesklada između malih plata i visokog životnog standarda koji ste lično uočili	8	8,00	0	0,00
Nešto drugo	2	2,00	2	2,00
Ne znam	4	4,00	26	26,00
Ukupno	97	97,00	88	88,00
Nedostaje	3	3,00	12	12,00
Ukupno	100	100,00	100	100,00

2.5. Pitanje 5: Koju od navedenih pojava biste nazvali korupcijom

Najveći broj ispitanih se složilo da je prihvatanje da se plati službeniku radi prikrivanja ili smanjivanja poreskih obaveza oblik korupcije, i to 90%. Odmah potom sledi davanje novca policajcu da im ne oduzme vozačku dozvolu, sa 80% ispitanih koji su se složili da je to vid korupcije. 72% ispitanih misli da je lični zahtev opštinskom odborniku radi dobijanja građevinske dozvole obliku korupcije.

U tabeli 11 možemo videti da samo 26% ispitanih misli da je davanje poklona lekaru vid korupcije, dok 43% njih misli da to „nije uvek“ slučaj, dok 27% ispitanih tvrdi da to nije vid korupcije.

Četvrtina ispitanika smatra da dodatne naknade advokatu za uspešno oslobađanje osumnjičenog od krivične odgovornosti nisu oblik korupcije.

Tabela 11. Šta biste nazvali korupcijom

	Odgovor	Broj	%
Davanje poklona lekaru koji Vam je posvetio posebnu pažnju	Da	26	26
	Ne uvek	43	43
	Ne	27	27
	Ne znam	3	3
	Ukupno	99	99
Intervencija kod profesora da bi se oslobodili od nastavnih obaveza	Da	46	46
	Ne uvek	28	28
	Ne	14	14
	Ne znam	9	9
	Ukupno	97	97
Intervencija kod visokog funkcionera da posreduje u zapošljavanju Vašeg rođaka	Da	63	63
	Ne uvek	30	30
	Ne	5	5
	Ne znam	0	0
	Ukupno	98	98
Lični zahtev opštinskom odborniku da obezbedi dobijanje građevinske dozvole	Da	72	72
	Ne uvek	15	15
	Ne	7	7
	Ne znam	3	3
	Ukupno	97	97
Davanje novca policajcu da Vam ne oduzme vozačku dozvolu	Da	86	86
	Ne uvek	11	11
	Ne	0	0
	Ne znam	1	1
	Ukupno	98	98
Kada funkcioner posluje sa firmom koja je u vlasništvu njegovog kuma	Da	43	43
	Ne uvek	38	38
	Ne	11	11
	Ne znam	6	6
	Ukupno	98	98
Odavanje zvaničnih informacija poznanicima na osnovu kojih bi oni ostvarili ličnu korist	Da	47	47
	Ne uvek	28	28
	Ne	18	18
	Ne znam	4	4
	Ukupno	97	97

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

Pрийvatanje da se plati službeniku radi prikrivanja ili smanjivanja poreskih obaveza	Da	90	90
	Ne uvek	3	3
	Ne	2	2
	Ne znam	3	3
	Ukupno	98	98
Predizborne donacije političkim partijama od strane preduzetnika	Da	50	50
	Ne uvek	20	20
	Ne	12	12
	Ne znam	16	16
	Ukupno	98	98
Dodatne naknade advokatu za uspešno oslobađanje osumnjičenog od krivične odgovornosti	Da	39	39
	Ne uvek	22	22
	Ne	25	25
	Ne znam	11	11
	Ukupno	97	97
Kada komisija između dva ista kandidata odluci da zaposli osobu zbog nacionalne pripadnosti	Da	45	45
	Ne uvek	19	19
	Ne	19	19
	Ne znam	14	14
	Ukupno	97	97

2.6. Pitanje 6: Koji činioci izazivaju korupciju u Kovačici

Na pitanje „Po Vašem mišljenju, koja su tri najvažnija činioca koji izazivaju korupciju u Kovačici“ ispitanici su zaokruživali po 3 od 11 ponuđenih odgovora. Najveći broj ispitanika (18,56%) je kao činioc označilo nesprovođenje zakona, dok najmanji broj (1,37%) „krivi“ loše međuljudske odnose i podele po nacionalnoj osnovi. (Tabela 12.)

Tabela 12. Činioci korupcije

	Broj	%	% slučajeva
Male plate službenika u javnom sektoru	37	12,71	37,00
Moralna kriza i nepoverenje	28	9,62	28,00
Nesprovođenje zakona	54	18,56	54,00
Problemi nasleđeni iz neposredne političke prošlosti	17	5,84	17,00
Neefikasnost pravosudnog sistema	31	10,65	31,00
Želja onih koji su na vlasti da se brzo obogate	42	14,43	42,00
Odsustvo stroge unutrašnje kontrole u lokalnoj samoupravi	25	8,59	25,00
Spremnost građana Kovačice da daju mito umesto da se bore	17	5,84	17,00
Preveliki uticaj političkih stranaka na sve sfere društva	28	9,62	28,00
Loši međunacionalni odnosi i podele po nacionalnoj osnovi	4	1,37	4,00
Ne zna	8	2,75	8,00
Ukupno	291	100,00	291,00

2.7. Pitanje 7: Koji razlozi utiču da ljudi postanu korumpirani

Na pitanje „Koja tri razloga više od ostalih utiču na odluku da ljudi postanu korumpirani“ ispitanici su odgovarali zaokruživanjem 3 od 11 ponuđenih odgovora.

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

Skoro trećina ispitanih (31,64%) smatra da je glavni razlog zbog kog ljudi postaju korumpirani materijalna korist. 17,09% smatra da je korupcija postala normalan oblik ponašanja. (Tabela 13.)

Tabela 13. Razlozi postajanja korumpiranim

	Broj	%	% slučajeva
Materijalna korist	87	31,64	87,00
Korupcija je postala normalan oblik ponašanja	47	17,09	47,00
Prestižno je biti na položaju gde ljudi mogu zloupotrebiti	19	6,91	19,00
Osoba koja je na položaju i ima mogućnosti a ne bavi se	11	4,00	11,00
Odanost političkoj partiji	22	8,00	22,00
Da bi očuvao svoj društveni položaj	22	8,00	22,00
Da bi očuvao svoj položaj na poslu	14	5,09	14,00
Lojalnost prema svom narodu, nacionalnoj zajednici	4	1,45	4,00
Da bi učinio prijateljima	18	6,55	18,00
Da bi poboljšao ili održao položaj članova porodice	18	6,55	18,00
Da bi vratili protivuslugu	13	4,73	13,00
Ukupno	275	100,00	275,00

2.8. Pitanje 8: Koji su razlozi da ljudi postanu koruptori

Ispitanicima je postavljeno pitanje sa mogućim izborom dva odgovora: „Koja dva razloga utiču na odluku da ljudi postanu koruptori“. 28,21% ispitanih misli da je glavni razlog navika da se neka prava ostvaruju davanjem mita, dok 23,59% smatra da je razlog nemogućnost da se na drugi način ostvare svoja prava. (Tabela 14.)

Tabela 14. Razlozi za postajanje koruptorom

	Broj	%	% slučajeva
Nemogućnost da se na drugi način ostvare svoja prava	46	23,59	46,00
Navika da se neka prava ostvaruju davanjem mita	55	28,21	55,00
Nespripremanost građana da se bore za svoja zakonom propisana	32	16,41	32,00
Spremanost građana da svoja prava ostvaruju i van zakona	39	20,00	39,00
Stvar je prestiža među građanima da imaju mogućnost da	9	4,62	9,00
Normalno je osobu koja odgovorno i stručno radi svoj posao	7	3,59	7,00
Stručnu i odgovornu osobu uvek treba imati za prijatelja	7	3,59	7,00
Ukupno	195	100,00	195,00

Tabela 15. Nivo tolerancije korupcije

Broj	97
Nedostaje	3
AS	14,45
SD	7,10
Raspon	32
Minimum	8
Maksimum	40

2.9. Pitanje 9: Nivo tolerancije korupcije

Pitanje broj 9 sastoji se od 8 tvrdnji na koje su ispitanici odgovarali od 1 do 5 u zavisnosti od toga koliko se slažu sa navedenim tvrdnjama. Tvrdnje su kodirane tako da veći skorovi govore o većoj toleranciji na korupciju.

Uvidom u tabelu 15 možemo videti da aritmetička sredina postignutih skorova iznosi 14,45 od mogućih 40, što govori da uzorak ima relativno nisku toleranciju na korupciju. Isti zaključak se može izvući i iz slike 3.

2.10. Pitanje 10: Da li Vam se desilo u poslednjih godinu dana da ...

Ispitanicima je traženo da odgovore da li im se desilo u poslednjih godinu dana da budu u neposrednom kontaktu sa korupcijom kroz 5 tvrdnji prikazanih u tabeli 16.

10% ispitanih je u poslednjih godinu dana bilo u situaciji da im neko više puta traži novac ili protiv uslugu, dok 19% njih tvrdi da se to desilo jednom ili dva puta. 64% ispitanika tvrdi da im se to nije desilo. Ispitani su relativno kategorični kada je u pitanju njihovo direktno učestvovanje u korupciji – 91% njih tvrdi da nije tražilo novac ili protiv uslugu.

Tvrdnje koje se odnose na učestvovanje u borbi protiv korupcije pokazuju da ispitanici imaju relativno malo iskustva u istoj – 76% izjavljuje da nije bilo u situaciji da im neko traži pomoć u borbi protiv korupcije, dok 78% tvrdi da nisu pružali pomoć u borbi protiv korupcije.

Tabela 16. Da li Vam se desilo ...

	Odgovor	Broj	%
Da Vam je neko tražio novac/protiv uslugu	Da više puta	10	10,00
	Da, jednom ili dva puta	19	19,00
	Ne	64	64,00
	Ne sećam se	7	7,00
	Ukupno	100	100,00
Da ste tražili nekome novac/protiv uslugu	Da više puta	3	3,00
	Da, jednom ili dva puta	1	1,00
	Ne	91	91,00
	Ne sećam se	5	5,00
	Ukupno	100	100,00
Da li ste bili prisutni da je	Da više puta	6	6,00
	Da, jednom ili dva	20	20,00

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

nekome tražen novac/protiv uslugu	puta		
	Ne	58	58,00
	Ne sećam se	15	15,00
	Ukupno	99	99,00
Da li ste bili u prilici da Vam je neko tražio pomoć u borbi protiv korupcije	Da više puta	3	3,00
	Da, jednom ili dva puta	12	12,00
	Ne	76	76,00
	Ne sećam se	9	9,00
	Ukupno	100	100,00
Da li ste nekome pružili traženu pomoć u borbi protiv korupcije	Da više puta	1	1,00
	Da, jednom ili dva puta	8	8,00
	Ne	78	78,00
	Ne sećam se	13	13,00
	Ukupno	100	100,00

2.11. Pitanje 11: Koji segment društvenog života najviše trpi

Ispitanici su birali 3 ponuđena odgovora na pitanje „Rangirajte u kojem segmentu društvenog života korupcija nanosi najviše štete“. Najviše ispitanih misli da korupcija najviše utiče na kršenje prava građana (16,73%) i nepoverenje u institucije opštine (14,95%).

Tabela 17. Koji segment društvenog života najviše trpi

	Broj	%	% slučajeva
Kršenje prava građana	47	16,73	47,00
Ekonomski razvoj Kovačice	24	8,54	24,00
Moralu građana Kovačice	24	8,54	24,00
Ugledu Kovačice	32	11,39	32,00
Investiraju u Kovačici	15	5,34	15,00
Razvoju demokratije u Kovačici	11	3,91	11,00
Nepoverenju u institucije opštine Kovačica	42	14,95	42,00
Povećanju socijalnih razlika u Kovačici	18	6,41	18,00
Nesavestan rad zaposlenih u državnim i javnim službama	14	4,98	14,00
Nemogućnost bavljenja biznisom pod istim uslovima za sve	19	6,76	19,00
Nemogućnost potpunog ostvarivanja garantovanih prava zakonom	19	6,76	19,00
Međunacionalni odnosi i sukobi	5	1,78	5,00
Nemam stav	11	3,91	11,00
Ukupno	281	100,00	281,00

2.12. Pitanje 12: Šta podrazumevate pod borbom protiv korupcije

Na pitanje „Šta Vi podrazumevate pod borbom protiv korupcije?“ ispitanici su odgovarali zaokruživanjem dva od sedam ponuđenih odgovora.

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

Najveći broj ispitanih (34,87%) pod borbom protiv korupcije podrazumeva otkrivanje i kažnjavanje počinitelaca dela korupcije, dok najmanji broj – 4,62% misli da se protiv nje može boriti jačanjem morala i integriteta zaposlenih u javnom sektoru. (Tabela 18.)

Tabela 18. Šta podrazumevate pod borbom protiv korupcije

	Broj	%	% slučajeva
Otkrivanje i kažnjavanje počinitelaca dela korupcije	68	34,87	68,00
Stvaranje mehanizama koji treba da spreče korupciju	40	20,51	40,00
Jačanje tela koja se bore protiv korupcije	15	7,69	15,00
Unapređenje rada i integriteta državnih organa i institucija	17	8,72	17,00
Usvajanje i sprovođenje zakona	23	11,79	23,00
Jačanje morala i integriteta zaposlenih u javnom sektoru	9	4,62	9,00
Zaštita prava onih koji prijave slučajeve korupcije	23	11,79	23,00
Ukupno	195	100,00	195,00

2.13. Pitanje 13: Budućnost korupcije u Kovačici

44% ispitanika je na pitanje „Kada je reč o korupciji u Kovačici, koje od sledećih mišljenja Vam je najbliže?“ odgovorilo da misli da će korupcije u Kovačici uvek biti, ali da ona može biti smanjena, dok svega 13% ispitanih građana Kovačice misli da korupcija u njihovom gradu može biti iskorenjena. (Tabela 19.)

Tabela 19. Budućnost korupcije u Kovačici

	Broj	%
Rast korupcije u Kovačici ne može biti zaustavljen	11	11
Korupcije ce u Kovačici uvek biti, ali ona ipak može biti svedena na određenu meru	44	44
Korupcija u Kovačici može biti značajno smanjena	28	28
Korupcija u Kovačici može biti iskorenjena	13	13
Ne zna	4	4
Total	100	100

2.14. Pitanje 14: Šta bi Vas motivisalo da se uključite u borbu protiv korupcije

Na pitanje „Šta bi Vas najpre motivisalo da se uključite u borbu protiv korupcije u Kovačici“ ispitanici su odgovarali zaokruživanjem 5 od 17 ponuđenih odgovora. Po odgovorima ispitanika reklo bi se da bi ih najviše motivisala odlučna vladina politika u borbi protiv korupcije (11,99%) i veće uključivanje građana u borbu protiv korupcije (11,7%).

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

Tabela 20. Šta bi Vas motivisalo da se uključite u borbu protiv korupcije

	Broj	%	% slučajeva
Odlučna vladina politika u borbi protiv korupcije	41	11,99	41
Veće uključivanje građana u borbu protiv korupcije	40	11,70	40
Porast broja krivičnih prijava i sudskih postupaka	30	8,77	30
Porast broja okončanih sudskih postupaka	29	8,48	29
Poboljšanje propisa koji regulišu borbu protiv korupcije	24	7,02	24
Efikasan rad antikorupcijskih tela i mogućnost saradnje sa njima	35	10,23	35
Postojanje odgovarajuće zaštite građana koji ukažu na primer korupcije	21	6,14	21
Postojanje nagrada za prijavu korupcije	6	1,75	6
Medijska kampanja protiv korupcije	15	4,39	15
Stvaranje mehanizma za borbu protiv korupcije na lokalnom nivou	28	8,19	28
Mogućnost da se stručno i profesionalno dokažem kroz borbu protiv korupcije	3	0,88	3
Mogućnost da rešim svoje probleme koji se ne rešavaju zbog korupcije	8	2,34	8
Vidljivo prisustvo antikorupcijskih tela	7	2,05	7
Veća spremnost lokalne samouprave za borbu protiv korupcije	25	7,31	25
Bolja ukupna situacija u Kovačici	11	3,22	11
Ne želim da učestvujem u borbi protiv korupcije	19	5,56	19
Ukupno	342	100,00	342

2.15. Pitanje 15: U kojim oblicima borbe bi se angažovali

Ispitanici su birali do 5 odgovora od 17 ponuđenih na pitanje „U kojim oblicima borbe protiv korupcije ste spremni da se angažujete?“. Najveći broj ispitanih (19,74%) je spremno da utiče na članove porodice, dok je 15,86% spremno da utiče na prijatelje i kolege da ne učestvuju u korupciji. (Tabela 21.)

Tabela 21. U kojim oblicima borbe bi se angažovali

	Broj	%	% slučajeva
Da utičem na članove porodice da ne učestvuju u korupciji	61	19,74	61,62
Da utičem na prijatelje, kolege da ne učestvuju u korupciji	49	15,86	49,49
Da nadležnim organima prijavim slučaj korupcije	36	11,65	36,36
Da medijima saopštim primer korupcije	11	3,56	11,11
Da se uključim u organizaciju koja se bori protiv korupcije	17	5,50	17,17
Da učestvujem u kampanjama protiv korupcije	13	4,21	13,13
Da tužite osobu koju ste morali da podmitite	10	3,24	10,10
Da u saradnji sa policijom razotkrivam korupciju	4	1,29	4,04
Da ne učestvujem u korupciji	47	15,21	47,47
Da dam potrebnu podršku oštećenim građanima	11	3,56	11,11
Da osnujem udruženje građana za borbu protiv korupcije	3	0,97	3,03
Da budem svedok u sudskom postupku	5	1,62	5,05
Da učestvujem u aktivnostima antikorupcijskih tela	10	3,24	10,10
Da doprinesem sprovođenju planova za borbu protiv	13	4,21	13,13

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

korupcije			
Ne želim da učestvujem u borbi protiv korupcije	19	6,15	19,19
Ukupno	309	100,00	312,12

2.16. Pitanje 16: Osobine vođe borbe protiv korupcije

Ispitanici su sa do 5 odgovora odgovorili da su im najbitnije osobine kod osobe koja bi vodila borbu protiv korupcije poštenje i iskrenost (21,12%) i obrazovanost (15,27%).

Tabela 22. Osobine vođe borbe protiv korupcije

	Broj	%	% slučajeva
Da je pošten i iskren	83	21,12	84,69
Da je porodičan čovek	28	7,12	28,57
Da je obrazovan	60	15,27	61,22
Da je stručan u pregovaranju	41	10,43	41,84
Da je tolerantan i pristojan	21	5,34	21,43
Da je lično poznajem	15	3,82	15,31
Da je religiozan	8	2,04	8,16
Da je u zrelim godinama	15	3,82	15,31
Da je dobar vođa	33	8,40	33,67
Da je uspešan u svojoj profesiji	24	6,11	24,49
Da je materijalno obezbeđen	11	2,80	11,22
Da je pripadnik naroda kojem i ja pripadam	4	1,02	4,08
Da mu znam roditelje	5	1,27	5,10
Da želi da ostane u Kovačici	10	2,54	10,20
Da je radio isti ili sličan posao	19	4,83	19,39
Da ima podršku međunarodnih organizacija	16	4,07	16,33
Ukupno	393	100,00	401,02

ODELJAK 4 PRIORITETI

Za adekvantno definisanje prioriteta od presudnog značaja je poimanje korupcije i borbe protiv korupcije.

Lokalni plan za borbu protiv korupcije polazi od toga da je korupcija tamo gde postoje monopoli i diskreciona ovlašćenja i manjak odgovornosti/polaganja računa. U ovom dokumentu će se borbom protiv korupcije smatrati izgradnja integriteta (institucija i građana), stvaranje i unapređenje antikorupcijskih znanja, praksi i mehanizama, jačanje interesa za borbu protiv korupcije, jačanje uticaja svih onih koji doprinose borbi protiv korupcije kao i unapređenje otkrivanja kažnjivosti za dela korupcije.

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

Pored definicija korupcije i antikorupcije za formulisanje prioriteta bitno je da iznesemo pretpostavke od kojih smo krenuli u formulisanje predloga Lokalnog plana za borbu protiv korupcije.

Prvi prioritet je da borba protiv korupcije u društvu visoke društvene i institucionalne dezorganizacije, koja je posledica kako tranzicije tako i „zarobljenosti države“, treba da počne i od lokalne zajednice. Posmatrajući korupciju kao devijaciju, stvaranje antikoruptivnog aktivizma na nižim nivoima društvenosti je verovatnije čime se lakše i brže postižu potrebne promene i rezultati koji su vidljivi i mogu postati deo pozitivnih praksi. Na ovaj način se vrši pretpostavke za autonomnu državnu administraciju koja je servis građana, a ne njihov vladar⁸.

Druga pretpostavka je stav da pitanje borbe protiv korupcije nije *samo* pitanje političke nego društvene volje, te da u borbu protiv korupcije treba da se uključe i svoju odgovornost preuzmu sve zainteresovane strane (stakeholderi) na lokalnom nivou. Bilo kakva redukcija odgovornosti na politički aspekt i državu smanjuje potencijal za borbu protiv korupcije i prepoznavanje geneze korupcije u jednom društvu⁹.

Veza između ove dve pretpostavke je činjenica da država daje legalni okvir za borbu protiv korupcije, a legitimitet borbi protiv korupcije daje društvo.

Što se tiče ciljeva, oni se mogu podeliti na opšte i posebne:

Prvi, opšti ciljevi su ciljevi društvenog konteksta. Realizacijom ovih ciljeva Lokalni plan za borbu protiv korupcije treba da doprinese razvoju političkog aktivizma građana, neposredne demokratije, decentralizaciji i dekoncentraciji vlasti, smanjenju diskriminacije i antidiskriminativnom aktivizmu građana, sekularnom društvu, razvoju efikasne, racionalne opštinske/gradske administracije, stvaranju društva jednake dostupnosti javnih resursa i

⁸ Iskustvo najuspešnijeg primera borbe protiv korupcije, Agencija za borbu protiv korupcije u Hong Kongu, pokazuje da realizacija antikorupcijske politke na lokalnom nivou može biti idealna prilika za reformu lokalne samouprave.

⁹ Sociolog Amitai Etzioni je mišljenja da za razliku od onih koji se bore protiv korupcije, oni koji se bave korupcijom su dobro organizovani i imaju jake društvene lobije kao način ostvarivanja svojih koruptivnih ciljeva

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

društvenoj uključenosti svih građana, unapređenju komunikacije i poverenju građana prema organima lokalne samouprave.

Posebni, antikorupcijski ciljevi su u funkciji izgradnje i unapređenja antikorupcijske infrastrukture na gradskom i opštinskom nivou. To obuhvata: unapređenje primene zakona koji regulišu oblast borbe protiv korupcije, monitoring primene zakona koji regulišu oblast borbe protiv korupcije, stvaranje institucionalnog i normativnog okvira za borbu protiv korupcije na nivou lokalne samouprave, kao i lokalnog civilnog društva. Jednom rečju, stvaranju održivog sistema za borbu protiv korupcije na lokalnom nivou koji treba da korupciju učini maksimalno marginalnom pojavom.

Strateški cilj Lokalnog plana borbe protiv korupcije je uspostavljanje održivog modela borbe protiv korupcije, a to konkretno znači da antikorupcijska infrastruktura doprini stvaranju povoljnog društvenog ambijenta za borbu protiv korupcije, a sa druge strane društveni ambijent za borbu protiv korupcije čini efektivnom i efikasnom, a korupciju marginalnom pojavom. Tako se stvara antikorupcijski krug održive borbe protiv korupcije, u kojem na putu stvaranja društvenog blagostanja država daje legalne okvire za borbu protiv korupcije, a društvo svojim postupanjem legitimitet borbi protiv korupcije.

4.1 AKCIONI PLAN

Lokalni akcioni plan za borbu protiv korupcije se sastoji od mera. Svaka mera ima svoj naziv, cilj, sadržaj, pretpostavke za realizaciju, neophodna sredstva i indikatore napredovanja. Sve predložene mere su podeljene u dve grupe. Prva grupa su neposredne i odnose se na razvoj antikorupcijske infrastrukture, a druga grupa su mere posrednog karaktera i njihova realizacija treba da doprinese boljem ambijentu za borbu protiv korupcije (Tabela 1).

Tabela 1. Pregled neposrednih i posrednih mera Lokalnog plana za borbu protiv korupcije

Neposredne mere	Posredne mere
Godišnji izveštaj o stanju antikorupcije	Građanske debate o nacrtima predloga odluka organa lokalne samouprave i ustanova koje se finansiraju iz lokalnog budžeta
Karta Interesa	Građanski monitoring i evaluacija novčanih tokova na nivou budžetskih korisnika
Godišnja nagrada za borbu protiv korupcije	Javni prikaz izvršenja budžeta lokalne samouprave
Zaštita prava duvača u pištaljke	Građanski monitoring javnih ustanova na nivou lokalne samouprave
Antikorupcijski kodeks javnih funkcionera i službenika	Građansko planiranje potreba i budžetskih sredstava
Antikorupcijski dijalog	Građanski monitoring javnih nabavki
Antikorupcijski seminar	Partijski troškovnik
Antikorupcijski audit	Preventivna evaluacija zaposlenih u organima lokalne samouprave
Antikorupcijski monitoring medija	Javni prostor bez partijskih, komercijalnih, verskih i drugih obeležija koji narušavaju javni karakter organa lokalne samouprave i nosilaca funkcija u okviru lokalne samouprave
Izveštaj o sprovođenju Planova integriteta na nivou opštine Kovačica	Izborni antikorupcijski kodeks
Izveštaj o radu državnih organa sa republičkog nivoa koja imaju sedište u Kovačici i javnih preduzećima i ustanova čije osnivač republika u kontekstu korupcije i borbe protiv korupcije	Uspostavljanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole u državnoj upravi i javnom sektoru
Uspostavljanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole (FMC) u državnom i javnom sektoru	Uspostavljanje nezavisne jedinice interne revizije u javnom sektoru
Uspostavljanje nezavisne jedinice interne revizije (IR) u javnom sektoru	Registri javnih dokumanta i informacija koji su informatički prilagođeni javnim pretragama, preuzimanju i analizama

Osnovna mera/aktivnost Lokalnog plana za borbu protiv korupcije je osnivanje Lokalnog antikorupcijskog foruma (LAF) zasnovanog na principima demokratske

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

participacije. Ovo telo predstavlja autonoman institucionalni okvir za kreiranje, realizaciju i praćenje efekata borbe protiv korupcije na lokalnom nivou. LAF je sastavljen od stalnih članova sa pravom glasa – predstavnici lokalnih zainteresovanih strana (organi lokalne samouprave, civilno društvo, mediji, akademska zajednica i preduzetnici) i članova po pozivu koji imaju pravo da učestvuju u raspravama (predstavnici antikorupcijskih tela, domaće i međunarodne organizacije koji su posvećene borbi protiv korupcije i stručnjaci za borbu protiv korupcije). LAF primenjuje i prati sve aktivnosti koje doprinose realizaciji Lokalnog plana za borbu protiv korupcije.

Ciljne grupe akcionog plana su: organi i institucije lokalne samouprave, preduzeća u kojima lokalna samouprava ima upravljačka prava, političke stranke, organizacije civilnog društva (nevladine organizacije, sindikati, profesionalna i strukovna udruženja, komore i udruženja preduzetnika), mediji - nezavisno od vrste i vlasništva.

ODELJAK 5 PRAVNI OSNOV ZA IZRADU LOKALNOG PLANA ZA BORBU PROTIV KORUPCIJE I POVEZANOST SA DRUGIM STRATEŠKIM DOKUMENTIMA

Lokalni plan za borbu protiv korupcije svoje pravno uporište ima u Zakonu o lokalnoj samoupravi u članu 2. „*Lokalna samouprava je pravo građana da upravljaju javnim poslovima od neposrednog, zajedničkog i opšteg interesa za lokalno stanovništvo, neposredno i preko slobodno izabranih predstavnika u jedinicama lokalne samouprave, kao i pravo i sposobnost organa lokalne samouprave da, u granicama zakona, uređuju poslove i upravljaju javnim poslovima koji su u njihovoj nadležnosti i od interesa za lokalno stanovništvo*”, i u članu 13. “*Jedinice lokalne samouprave sarađuju i udružuju se radi ostvarivanja zajedničkih ciljeva, planova i programa razvoja, kao i drugih potreba od zajedničkog interesa i radi njihovog ostvarivanja mogu udruživati sredstva i obrazovati zajedničke organe, preduzeća, ustanove i druge organizacije i službe, u skladu sa zakonom i statutom. ... Organi jedinica lokalne samouprave mogu sarađivati sa nevladinim*

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

organizacijama, humanitarnim organizacijama i drugim organizacijama, u interesu jedinice lokalne samouprave i stanovnika sa svog područja”.

Predloženi Lokalni plan za borbu protiv korupcije predstavlja u sadržinskom smislu konkretizaciju preporuka iz Nacionalne strategije za borbu protiv korupcije iz svih poglavlja koja imaju sadržaje koji se odnose na lokalni nivo, a posebno *Poglavlje 3. Sistem državne uprave i teritorijalne autonomije, lokalne samouprave i javnih službi*, i to: poboljšanje saradnje organa uprave i javnih službi u oblasti borbe protiv korupcije; preispitivanje postojanja diskrecionih ovlašćenja službenika organa uprave i javnih službi; dosledna primena principa rada državne uprave: depolitizacija¹⁰, profesionalizacija, racionalizacija, modernizacija i otvorena Vlada, kao i revizija sistematizacija radnih mesta u svim organima državne uprave, u skladu sa navedenim principima; uspostavljanje mehanizma koji garantuje nepristrasan, objektivan i apolitični¹¹ odabir kadrova i njihovo unapređivanje; uspostavljanje efikasnog sistema kontrole i odgovornosti službenika organa uprave i javnih službi; zaštita službenika organa uprave i javnih službi koji odbiju izvršavanje protivzakonitih naloga pretpostavljenih; donošenje kodeksa ponašanja službenika organa uprave i javnih službi, uz obavezno propisivanje zabrane koruptivnog ponašanja i obezbeđivanje njegove delotvornosti; uvođenje pravila o prelasku zaposlenih iz javnog u privatni sektor i zabrane iskorišćavanja bivše službene pozicije; uspostavljanje mehanizama za prijavljivanje protivzakonitog i neetičkog rada državnih i javnih službenika i mehanizama za zaštitu osoba koje to prijavljuju; uvođenje principa rotacije službenika organa uprave i javnih službi na radnim mestima podložnim korupciji i usvajanje i sprovođenje posebnih akcionih planova za borbu protiv korupcije u oblastima koje su najpodložnije korupciji.

¹⁰ Departizacija je bolji izraz od depolitizacije

¹¹ Nепartijski ili apartijski je bolji izraz

ODELJAK 6 MEHANIZMI IMPLEMENTACIJE

Procesom implementacije Lokalnog plana za borbu protiv korupcije će koordinirati Lokalni antikorupcijski forum (LAF), čije osnivanje predstavlja osnovnu meru/aktivnost Lokalnog plana za borbu protiv korupcije. Koordinacija podrazumeva iniciranje i upravljanje aktivnostima u borbi protiv korupcije na lokalnom nivou, zatim aktivnostima koje se odvijaju između LAF-a i državnih antikorupcijskih tela, domaćih i međunarodnih organizacija koje su posvećene borbi protiv korupcije i na kraju aktivnostima koje su međunarodnog karatera bilo na nivou regiona Jugoistočne Evrope ili Evropske unije.

Procesom monitoringa i evaluacije primene Lokalnog plana za borbu protiv korupcije i postignutih rezultata će koordinirati Biro za društvena istraživanja sa lokalnim partnerskim organizacijama koje se bile uključene u proces donošenja ovog plana. Biro za društvena istraživanja, kao inicijator pokretanja procesa izrade Lokalnog plana za borbu protiv korupcije i kao zainteresovana i neposredno uključena strana u izradi istog, preuzima na sebe objavljivanje godišnjeg izveštaja o Stanju antikorupcije u gradovima i opštinama, kao i rangiranje gradova i opština koje su ovaj dokument počele da primenjuju. Naime, predmet merenja će biti ostvareni napredak svakog grada u sprovođenju Lokalnog plana za borbu protiv korupcije. Izveštajem bi se pratile tri vrste indikatora: indikatori primene, indikatori rezultata i indikatori konteksta. Kao izvori za ocenu će biti korišćeni podaci koje poseduje LAF, kao i podaci koje će Biro za društvena istraživanja prikupiti tokom za tu svrhu organizovanog istraživanja.

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

NAZIV AKTIVNOSTI	CILJ AKTIVNOSTI	SADRŽAJ AKTIVNOSTI	PRETPOSTAVKE/ PROMENE	NEOPHODNA SREDSTVA	INDIKATORI NAPREDOVANJA TOKOM PRVE GODINE
<p>Formiranje Lokalnog antikorupcijsk og foruma (u daljem tekstu LAF)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Stvaranje institucionalnog okvira za borbu protiv korupcije na lokalnom nivou na principima demokratske participacije za potrebe ostvarivanja Lokalnog plana za borbu protiv korupcije 	<ul style="list-style-type: none"> Formiranje tela sastavljanog od stalnih članova (predstavnici lokalne samouprave, civilnog društva, medija, preduzetnika, dobitnici godišnjih nagrada za borbu protiv i članova po pozivu (stručnjaka, međunarodnih organizacija i domaćih organizacija civilnog društva koje se bave antikorupcijom) Stalni članovi LAF-a, u orginalnom sastavu, su članovi Radne grupe za izradu Loklanog plana za borbu protiv korupcije u opštini Kovačica Konsultativno prisustvo građana koji se obrate LAF-u sa željom da doprinesu borbi protiv korupcije u Kovačici. Donošenje strateškog dokumenta o radu LAF-a 	<ul style="list-style-type: none"> Usvojen lokalni plan za borbu protiv korupcije od strane skupštine grada/opštine 	<ul style="list-style-type: none"> Prostor za rad Tekući kancelarijski troškovi, troškovi umnožavanja materijala Lokalni koordinator 	<ul style="list-style-type: none"> Održana konstitutivna sednica u prvoj polovini godine Usvojen Poslovnik o radu u roku od mesec dana od održavanja konstitutivne sednice Usvojen Kodeks ponašanja članova LAF-a u roku od dva meseca od održavanja konstitutivne sednice Usvojen godišnji plan rada Obezbeđeni materijalni i tehnički uslovi rada

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

<p>Godišnji izveštaj o stanju antikorupcije i stanju korupcije</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Evaluacija efikasnosti i efektivnosti borbe protiv korupcije na lokalnom nivou • Iniciranje konsultativnog procesa o unapređenju borbe protiv korupcije na lokalnom nivou 	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada godišnjeg izveštaja od strane LAF-a koji sadrži analizu antikorupcijske infrastrukture na: <ul style="list-style-type: none"> ○ Institucionalnom nivou ○ Normativnom nivou ○ Aktivističkom nivou • Predstavljanje u lokalnoj skupštini, na Internet prezentaciji lokalne samouprave i u lokalnim medijima 	<ul style="list-style-type: none"> • Usvojen plan monitoringa i evaluacije (u daljem tekstu M&E) antikorupcijskih mera • Saradnja sa prepoznatim ciljnim grupama i institucijama koje su predmet M&E 	<ul style="list-style-type: none"> • Troškovi organizacije M&E • Troškovi izrade izveštaja M&E 	<ul style="list-style-type: none"> • Definisana metodologija M&E • Realizovan i prezentovan Izveštaj o stanju antikorupcije • Usvajanje godišnjeg izveštaja o stanju antikorupcije u gradu/opštini
---	--	---	--	--	---

NAZIV AKTIVNOSTI	CILJ AKTIVNOSTI	SADRŽAJ AKTIVNOSTI	PRETPOSTAVKE/PROMENE	NEOPHODNA SREDSTVA	INDIKATORI NAPREDOVANJA TOKOM PRVE GODINE
<p>Karta Interesa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mapiranje koruptivnih rizika kod javnih funkcionera i službenika na lokalnom nivou, članova upravnih i nadzornih tela u organizacijama civilnog društva, 	<ul style="list-style-type: none"> • Svaki obveznik bi po svom izboru trebalo da dostavi propisane podatke u Bazu koja bi bila u nadležnosti LAF-a • LAF bi garantovao zaštitu podataka u skladu sa važećim zakonima i prevashodno bi ih koristio za interne analize • Izrada pravilnika o prikupljanju, arhiviranju i korišćenju podataka iz 	<ul style="list-style-type: none"> • Spremnost cilje grupe da popuni anketu 	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada softvera od strane informatičke službe grada • Unos i obrada podataka 	<ul style="list-style-type: none"> • Formirana Karta ličnih interesa • Broj javnih funkcionera i službenika koji su dostavili podatke • Usvojen pravilnik o prikupljanju, arhiviranju i korišćenju podataka iz Karte Interesa

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

	članova upravnih i nadzornih tela u ustanovama koje se finansiraju iz budžeta lokalne samouprave, članova upravnih i nadzornih tela u medijima koji se finansiraju iz budžeta lokalne samouprave	Karte Interesa			
--	--	----------------	--	--	--

NAZIV AKTIVNOSTI	CILJ AKTIVNOSTI	SADRŽAJ AKTIVNOSTI	PRETPOSTAVKE/ PROMENE	NEOPHODNA SREDSTVA	INDIKATORI NAPREDOVANJA TOKOM PRVE GODINE
Godišnja nagrada za borbu protiv korupcije	<ul style="list-style-type: none"> • Promocija antikoruptivnog aktivizma na nivou lokalne zajednice • Jačanje integriteta boraca protiv korupcije • Podizanje svesti građana o potrebi borbe protiv korupcije 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nagradu dodeljuje LAF u vidu priznanja u kategoriji: <ul style="list-style-type: none"> ▫ Organ lokalne samouprave/funkcioner/službenik lokalne samouprave ▫ Organizacija civilnog društva ▫ Novinar ▫ Pripadnik profesije ▫ Građanin/grupa građana ▪ Dobitnik nagrade ukoliko želi, postaje član LAF-a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Definisani kriterijumi za izbor dobitnika nagrade od strane LAF-a 	<ul style="list-style-type: none"> • U okviru sredstava za rad LAF-a 	<ul style="list-style-type: none"> • Realizovana procedura izbora dobitnika nagrade

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odluku donose glasanjem svi članovi LAF-a 			
Zaštita prava duvača u pištaljke	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemska podrška borcima protiv korupcije, žrtvama korupcije i duvačima u pištaljke na lokalnom nivou 	<ul style="list-style-type: none"> • U okviru aktivnosti LAF-a formirati Klub boraca protiv korupcije, koji bi pružao podršku borcima protiv korupcije, žrtvama korupcije i duvačima u pištaljke na lokalnom nivou 	<ul style="list-style-type: none"> • Saradnja sa Zaštitnikom građana • Saradnja sa profesionalnim udruženjima i medijima 	<ul style="list-style-type: none"> • U okviru sredstava za rad LAF-a 	<ul style="list-style-type: none"> • Broj pruženih usluga podrške po kategorijama: pravna, medijska i ekspertska • Broj građana koji su zatražili podršku po kategorijama: pravna, medijska i ekspertska

NAZIV AKTIVNOSTI	CILJ AKTIVNOSTI	SADRŽAJ AKTIVNOSTI	PRETPOSTAVKE/PROMENE	NEOPHODNA SREDSTVA	INDIKATORI NAPREDOVANJA TOKOM PRVE GODINE
Antikorupcijski kodeks Kovačice	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Razvoj antikorupcijske kulture kod organa lokalne samouprave, civilnog društva i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izrada Antikorupcijskog kodeksa Kovačice kroz konsultativni proces koji koordinira LAF • Analiza postojećih kodeksa i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Politička volja ▪ Spremnost civilnog društva da učestvuje u procesu izrade Antikorupcijskog 	<ul style="list-style-type: none"> • U okviru sredstava za rad LAF-a 	<ul style="list-style-type: none"> • Usvojen Antikorupcijski kodeks • Formiran tim za

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

	<p>preduzetničkog sektora</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Razvoj antikoruptivnog aktivizma kod organa lokalne samouprave, civilnog društva i preduzetničkog sektora 	<p>analiza primene</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Usvajanje i primena Antikorupcijskog kodeksa Kovačice • Analiza postojećih kodeksa i analiza primene • Formiranje tima za praćenje primene Antikorupcijskog kodeksa u okviru LAF-a 	<p>kodeksa Kovačice</p>		<p>praćenje primene Antikorupcijskog kodeksa u okviru LAF-a</p>
--	---	---	-------------------------	--	---

NAZIV AKTIVNOSTI	CILJ AKTIVNOSTI	SADRŽAJ AKTIVNOSTI	PRETPOSTAVKE/PROMENE	NEOPHODNA SREDSTVA	INDIKATORI NAPREDOVANJA TOKOM PRVE GODINE
<p>Antikorupcijski dijalog</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Unapređenje antikorupcijskog aktivizma na lokalnom nivou • Promocija i razvoj dijaloga kao sredstva borbe protiv korupcije na lokalnom nivou 	<ul style="list-style-type: none"> • Na lokalnoj televiziji se organizuju rasprave iz oblasti borbe protiv korupcije u kojima se razmatra neki od eventualnih slučajeva korupcije i definisalo rešenje • Učesnici su zainteresovani građani, predstavnici civilnog društva i predstavnici lokalne samouprave uz učešće građana-gledalaca. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Politička volja ▪ Podrška lokalnih medija ▪ Spremnost građana da participiraju u dijalogu ▪ Obezbeđivanje medijskog prostora u medijima 	<ul style="list-style-type: none"> • Nema 	<ul style="list-style-type: none"> • Broj emisija • Broj iniciranih ili/i rešenih problema segmentiranih po temama

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

<p>Antikorupcijski seminar</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Edukacija javnih funkcionera i službenika na lokalnom nivou, članova upravnih i nadzornih tela u organizacijama civilnog društva, članova upravnih i nadzornih tela u ustanovama koje se finansiraju iz budžeta lokalne samouprave, članova upravnih i nadzornih tela u medijima koji se finansiraju iz budžeta lokalne samouprave 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Formiranje Antikorupcijske biblioteke u okviru lokalne samouprave ▪ Održavanje edukativnih seminara za ciljne grupe u organizaciji LAF-a 	<ul style="list-style-type: none"> • Spremnosti i zainteresovanost ciljnih grupa 	<ul style="list-style-type: none"> • U okviru sredstava za rad LAF-a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Formirana Antikorupcijska biblioteka ▪ Broj radionica ▪ Broj održanih seminara ▪ Broj učesnika seminara
---------------------------------------	--	---	---	---	--

NAZIV AKTIVNOSTI	CILJ AKTIVNOSTI	SADRŽAJ AKTIVNOSTI	PRETPOSTAVKE/ PROMENE	NEOPHODNA SREDSTVA	INDIKATORI NAPREDOVANJA TOKOM PRVE GODINE
<p>Antikorupcijski audit</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Godišnje merenje koruptivnog rizika na nivou institucija lokalne samouprave, organizacija civilnog društva, medija i 	<ul style="list-style-type: none"> • Online ankete na reprezentativnom uzorku javnih funkcionera i službenika, odnosno predstavnika institucija lokalne samouprave, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uspostavljenja saradnja ▪ Postojanje interesa kod ciljnih grupa 	<ul style="list-style-type: none"> • Troškovi istraživanja 	<ul style="list-style-type: none"> • Realizovano istraživanje • Objavljen Godišnji izveštaj

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

	političkih stranaka i preduzeća	<p>organizacija civilnog društva, medija i političkih stranaka i preduzeća</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizacija fokus grupa sa predstavnicima zaposlenih u organima lokalne samouprave • Analiza statuta i organizacionih shema institucija lokalne samouprave, organizacija civilnog društva, medija i političkih stranaka i preduzeća 			
Antikorupcijski monitoring medija	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Unapređenje kvaliteta izveštavanja medija o korupciji i borbi protiv korupcije na lokalnom nivou 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Monitoring izveštavanja medija o korupciji na nivou grada/opštine ▪ Izrada Godišnjeg izveštaja o izveštavanju medija od strane LAF-a 	<ul style="list-style-type: none"> • Uspostavljena saradnja LAF-a i medija na lokalnom i republičkom nivou 	<ul style="list-style-type: none"> • Troškovi press kliping-a 	<ul style="list-style-type: none"> • Predstavljen Godišnji izveštaj o izveštavanju medija o korupciji na lokalnom nivou

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

NAZIV AKTIVNOSTI	CILJ AKTIVNOSTI	SADRŽAJ AKTIVNOSTI	PRETPOSTAVKE/ PROMENE	NEOPHODNA SREDSTVA	INDIKATORI NAPREDOVANJA TOKOM PRVE GODINE
<p>Građanske rasprave o nacrtima predloga odluka organa lokalne samouprave i ustanova koje se finansiraju iz budžeta lokalne samouprave</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jačanje uticaja građana na kreiranje javnih politika • Izgradnja poverenja u javni sektor kroz unapređenje komunikacije građana i lokalne samouprave • Unapređenja primene načela neposredne demokratije u procesima odlučivanja 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pre donošenja odluke, a u skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja, organi lokalne samouprave su u obavezi da automatski dostave LAF-u sadržaj dokumenta koji je predmet odlučivanja ▪ Na osnovu informacija o procesu iniciranja i kreiranja odluke, kao i značaja za na borbu protiv korupcije LAF će organizovati javnu raspravu kroz: <ul style="list-style-type: none"> ▫ Online ankete ▫ Stručne diskusione grupe ▫ TV emisije 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Politička volja 	<ul style="list-style-type: none"> • U okviru sredstava za rad LAF-a 	<ul style="list-style-type: none"> • Broj nacrti predloga odluka organa lokalne samouprave i ustanova koje se finansiraju iz lokalnog budžeta koji su predmet građanske rasprave • Broj i vrsta učesnika u građanskim raspravama • Broj i vrsta predloženih i usvojenih promena u usvojenim odlukama organa lokalne samouprave i ustanova koje se finansiraju iz budžeta lokalne samouprave

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

NAZIV AKTIVNOSTI	CILJ AKTIVNOSTI	SADRŽAJ AKTIVNOSTI	PRETPOSTAVKE/PROMENE	NEOPHODNA SREDSTVA	INDIKATORI NAPREDOVANJA TOKOM PRVE GODINE
<p>Javni prostor bez partijskih, reklamno-komercijalnih i verskih obeležja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja poverenja u javni sektor kroz unapređenje komuikacije sa građanima i organizacijama civilnog društva ▪ Razvoj integriteta javnih funkcionera službenika na lokalnom nivou ▪ Departizacija javnog sektora 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uklanjanje svih obeležija u prostorijama, odnosno funkcionera i službenika koja su: <ul style="list-style-type: none"> ○ Partijskog karaktera ○ Reklamnog (komercijalnog) karaktera ○ Verskog karaktera • Definisanje metodologije monitoringa primene odluke o uklanjanju obeležja koja su partijskog, komercijalnog ili verskog karaktera koja su u javnim prostorima 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Politička volja 	<ul style="list-style-type: none"> • Nema 	<ul style="list-style-type: none"> • Usvojena odluke o uklanjanju obeležja koja su partijskog, komercijalnog ili verskog karaktera koja su u javnim prostorima • Uspostavljen monitoring primene za koji je zadužen LAF
<p>Građansko posmatranje javnih nabavki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Povećanje transparentnosti i monitoring realizacije javnih nabavki 	<ul style="list-style-type: none"> • Predstavnicima LAF-a posmatraju realizaciju javnih nabavki na lokalnom nivou u pogledu ispunjenja ugovornih obaveza i kvaliteta nabavljenih roba/usluga. Ovo se u prvom redu odnosi na praćenje kvaliteta, rokova, promena uslova kroz anekse ugovora. 	<ul style="list-style-type: none"> • Saradnja sa stručnjacima i strukovnim udruženjima koja deluju na lokalnom ili regionalnom nivou 	<ul style="list-style-type: none"> • Troškovi ekspertiza 	<ul style="list-style-type: none"> • Godišnji izveštaj o realizaciji javnih nabavki
<p>Partijski troškovnik</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Unapređenje transparentnosti finansiranja političkih stranaka na lokalnom nivou 	<ul style="list-style-type: none"> • Svaka stranka je u obavezi da jednom kvartalno LAF-u preda izveštaj o aktivnostima i angažovanim resursima koji su sprovedeni 	<ul style="list-style-type: none"> • Politička volja • Izrada formata za izveštavanje 	<ul style="list-style-type: none"> • U okviru sredstava za rad LAF-a 	<ul style="list-style-type: none"> • Broj stranaka koje su predale partijske troškovnike

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

NAZIV AKTIVNOSTI	CILJ AKTIVNOSTI	SADRŽAJ AKTIVNOSTI	PRETPOSTAVKE/ PROMENE	NEOPHODNA SREDSTVA	INDIKATORI NAPREDOVANJA TOKOM PRVE GODINE
<p>Javni prikaz izvršenja budžeta lokalne samouprave</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja poverenja u javni sektor kroz unapređenje komunikacije 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Predstavnik organa lokalne samouprave u čijoj nadležnosti je budžet lokalne samouprave kvartalno prezentuje, a u slučaju rebalansa i češće, da prikaže izvršenje budžeta lokalne samouprave u emisiji na lokalnoj TV i na Internet prezentaciji lokalne samouprave 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Politička volja ▪ Saradnja sa lokalnim medijima koji se finansiraju iz lokalne samouprave ▪ Obezbeđivanje medijskog prostora u medijima 	<ul style="list-style-type: none"> • U okviru sredstava za rad LAF-a 	<ul style="list-style-type: none"> • Broj prezentacija • Broj predloga i sugestija građana
<p>Građansko posmatranje javnih ustanova na nivou lokalne samouprave</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Povećanje učešća građana u kreiranju javnih politika • Izgradnja poverenja u javni sektor kroz unapređenje komunikacije sa građanima i organizacija civilnog društva ▪ Unapređenje primene načela 	<ul style="list-style-type: none"> • Obezbeđivanje prisustva predstavnika građana, <i>Građanskih posmatrača</i>, na sednicama upravnih i nadzornih odbora/tela/ustanova koje se finansiraju iz sredstava lokalnog budžeta • Obezbeđivanje prisustva predstavnika građana, <i>Građanskih posmatrača</i> na sednicama mesnih zajednica (gde postoje samodoprinosi) • Građanski posmatrač ima pravo diskusije, ali bez prava glasa • LAF reguliše pravilnikom izbor <i>Građanskog posmatrača</i> • Predstavnik građana ima pravo diskusije, 	<ul style="list-style-type: none"> • Politička volja • Izmene relevantnih pravilnika i statuta javnih preduzeća i ustanova koje se finansiraju iz sredstava budžeta lokalne samouprave 	<ul style="list-style-type: none"> • U okviru sredstava za rad LAF-a • Troškovi edukacije 	<ul style="list-style-type: none"> • Broj Građanskih posmatrača • Redovnost Građanskih posmatrača na sednicama upravnih i nadzornih odbora i/ustanova • Redovnost Građanskih posmatrača na sednicama upravnih i nadzornih odbora i ustanova i na sednicama mesnih zajednica • Broj institucija koje su prihvatile Građanske posmatrače

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

	neposredne demokratije u procesima odlučivanja	<p>ali bez prava glasa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Predstavnik imenuje LAF, dok bi prava i obaveze bi bile regulisane pravnim aktom LAF-a • U slučaju da ne postoji mogućnost da se iz matičnog grada angažuje Građanski posmatrač, on bi bio angažovan iz drugog grada/opštine u kojem postoji LAF • Izrada pravilnika o ponašanju Građanskih posmatrača od strane LAF-a 			<ul style="list-style-type: none"> • Usvojene izmene relevantnih pravilnika/statuta javnih preduzeća i ustanova na lokalnom nivou • Usvojen Pravilnik o ponašanju Građanskih posmatrača od strane LAF-a
--	--	---	--	--	---

NAZIV AKTIVNOSTI	CILJ AKTIVNOSTI	SADRŽAJ AKTIVNOSTI	PRETPOSTAVKE/PROMENE	NEOPHODNA SREDSTVA	INDIKATORI NAPREDOVANJA TOKOM PRVE GODINE
Izborni antikorupcijski kodeks	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sprečavanje koruptivnih aktivnosti u predizbornom periodu ▪ Promocija antikoruptivnih ponašanja u predizbornom i izbornom procesu ▪ Jačanje integriteta i učesnika u 	Izrada Izbornog antikorupcijskog kodeksa kroz konsultativni proces vođen od strane LAF-a	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Politička volja političkih stranaka 	<ul style="list-style-type: none"> • U okviru sredstava za rad LAF-a 	<ul style="list-style-type: none"> • Usvojen Izborni antikorupcijski kodeks

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

	predizbornom i izbornom procesu				
--	------------------------------------	--	--	--	--

NAZIV AKTIVNOSTI	CILJ AKTIVNOSTI	SADRŽAJ AKTIVNOSTI	PRETPOSTAVKE /PROMENE	NEOPHODNA SREDSTVA	INDIKATORI PROMENA TOKOM PRVE GODINE
Uspostavljanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole (FMC) u državnom i javnom sektoru	<p>-Korišćenje javnih sredstva za realizaciju postavljenih ciljeva u skladu sa poslovnim procedurama i planom aktivnosti;</p> <p>-Izrada i sprovođenje strateških i drugih planova kao i programa za ostvarivanje opštih i posebnih ciljeva institucije</p> <p>-Rukovodioci korisnika javnih sredstava snose punu odgovornost za finansijske, upravljačke i programske nadležnosti koje su im delegirane;</p>	<p>-Izrada modela poslovnih procedura i strategije upravljanja rizikom u javnim preduzećima;</p> <p>-Isticanje poslovnih, finansijskih i planova javnih nabavki kao i izveštaja o izvršenju putem web prezentacije ili oglasne table u instituciji;</p> <p>- Analiza usklađenosti donošenja poslovnih odluka u skladu sa zakonom i internim aktima;</p>	<p>- preispitivanje i sužavanje diskrecionih prava rukovodioca JP;</p> <p>-Kontrola stepena ispunjenosti planova rada institucije od strane građana;</p> <p>- dosledna primena principa rada državne uprave;</p>	Troškovi	<p>- Jača kontrola korišćenja javnih sredstava i usvojene poslovne procedure i strategija upravljanja rizikom;</p> <p>- Javni uvid u realizaciju poslovnih, finansijskih i planova javnih nabavki;</p> <p>- Efikasniji sistem donošenja odluka i rada državne uprave u skladu sa Zakonom i internim aktima;</p>

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

	;				
<p>Uspostavljanje nezavisne jedinice interne revizije (IR) u javnom sektoru</p>	<p>- Stvaranje uslova za uspostavljanje i nezavisan rad jedinice za Internu reviziju;</p> <p>- Saveti rukovodiocima u javnom sektoru o efektivnosti upravljanja rizikom, adekvatnosti i efektivnosti internih kontrola i procena procesa upravljanja javnom institucijom;</p> <p>- Procena i praćenje sistema finansijskog upravljanja i kontrole, tj. revidiranje svih funkcija i procesa poslovanja i uspostavljenih internih kontrola, proveru primene zakona i revizija načina rada;</p>	<p>- Izrada povelje, metodologije i etičkog kodeksa interne revizije;</p> <p>- Izrada strateškog, godišnjeg i pojedinačnog plana interne revizije;</p> <p>- Izrada pojedinačnih i godišnjih izveštaja o izvršenoj internoj reviziji;</p>	<p>- Usvajanje povelje, metodologije i etičkog kodeksa interne revizije;</p> <p>- Usvajanje strateškog, godišnjeg i pojedinačnog plana interne revizije;</p> <p>- Postupanje po preporukama interne revizije iz pojedinačnih i godišnjih izveštaja o izvršenoj internoj reviziji;</p>	<p>Troškovi</p>	<p>- Nezavisna jedinica za Internu reviziju;</p> <p>- Usvajanje akata interne revizije kojim se definiše njen status, nadležnost, ovlašćenja i položaj;</p> <p>- Efikasniji sistem praćenja i ocene rada državne uprave u skladu sa Zakonom i internim aktima;</p>

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

NAZIV AKTIVNOSTI	CILJ AKTIVNOSTI	SADRŽAJ AKTIVNOSTI	PRETPOSTAVKE /PROMENE	NEOPHODNA SREDSTVA	INDIKATORI PROMENA TOKOM PRVE GODINE
Izvestaj o radu državnih organa sa republičkog nivoa koja imaju sedišta u Kovačici i javnih preduzeća i ustanova čiji je osnivač republika u kontekstu korupcije i borbe protiv korupcije	Monitoring uticaja republičkog nivoa na stanje korupcije i borbe protiv korupcije, kao i uključivanje repbličkih institucija/organa i ustanova u borbu protiv korupcije u Kovačici	Izrada izveštaja od strane članova LAF-a	Postojanje i pristupačnost relevantnim dokumentima Relevantna metodologija koja je uređena u saradnji sa stručnjacima		Urađen izveštaj jednom u dve godine po subjektu monitoringa

NAZIV AKTIVNOSTI	CILJ AKTIVNOSTI	SADRŽAJ AKTIVNOSTI	PRETPOSTAVKE /PROMENE	NEOPHODNA SREDSTVA	INDIKATORI PROMENA TOKOM PRVE GODINE
Registri javnih dokumenata i informacija koji su informatički prilagođeni javnim	Transparenost rada organa lokalne samouprave i stvarnje uslova za unapređenje proaktivnog pristupa u istragama zloupotreba.	Formiranje registara	Postojanje i pristupačnost relevantnim dokumentima uz poštovanje relevantnih zakona		Broj formiranih registara

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

pretragama, preuzimanju i analiza			Relevantna metodologija koja je uređena u saradnji sa stručnjacima		
---	--	--	--	--	--

Lokalni plan za borbu protiv korupcije opštine Kovačica

NAZIV AKTIVNOSTI	CILJ AKTIVNOSTI	SADRŽAJ AKTIVNOSTI	PRETPOSTAVKE/ PROMENE	NEOPHODNA SREDSTVA	INDIKATORI NAPREDOVANJA TOKOM PRVE GODINE
<p>Uvođenje programskog /projektnog finansiranja udruženja građana</p>	<ul style="list-style-type: none"> Definisanje kriterijuma i procedura za finansiranje udruženja građana iz budžeta opštine Kovačica 	<ul style="list-style-type: none"> Utvrđivanje sistema za programsko finansiranje (način izbora Komisije za odlučivanje o projektnim predlozima, pravilnik o radu komisije, rokovi za raspisivanje konkursa) Utvrđivanje kriterijuma za konkurs za projekte udruženja građana; utvrđivanje liste prioriternih oblasti i sistema bodovanja (ocenjivanja) projekta Definisanje procedure za programsko i finansijsko izveštavanje o rezultatima projekata koji su podržani sredstvima iz budžeta Definisanje sistema evaluacije – merenja rezultata projekata koji su dobili sredstva iz budžeta 	<ul style="list-style-type: none"> Odluka o programskom finansiranju udruženja građana doneta od strane nadležnog organa 	<ul style="list-style-type: none"> Materijalni troškovi 	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o radu Komisije, zapisnici sa sastanaka Komisije Kriterijumi i procedure sa Konkursa Rang lista bodovanja pristiglih projekata na Konkurs Izveštaji o rezultatima projekata

